

T.C. MİLLET MECLİSİ
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 5187
Tarih: 10.08.2017

16581

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Abdülhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN

Van Milletvekili

Türkiye cezaevlerinde tutulan mahpuslara yönelik hak ihlali iddiaları devam etmekte ve gerek kamuoyuyla paylaşılmaya çalışılmaktadır. Tutuklu ve hükümlülerin yazdıkları mektuplar ya da avukatları/yakınları aracılığıyla ilettikleri mesajlar sonucu çok sayıda cezaevinden başta işkence olmak üzere, özel hayatın gizliliği, haberleşme hakkı gibi pek çok konuda şikâyet gelmektedir.

Bu noktada son dönemde en fazla ihlal iddiası bilgisi Tarsus T Tipi Cezaevi'nden ulaşmaktadır. Söz konusu cezaevinin müdürlüğünü, 1996 yılında 11 mahpusun dövülerek öldürüldüğü Diyarbakır E Tipi Cezaevi'nin o dönem 2. Müdürlüğünü yapan Mahmut Çaçı olduğu bilinmektedir.

Tarsus T Tipi Cezaevi'nden ulaşan ihlal iddiaları endişe verici boyutlara ulaşmıştır. Başka cezaevlerinde görülen kapasite doluluğu burada da görülmekte ve örneğin 9 kişilik koğuşlarda 15 kişinin kaldığı belirtilmektedir.

Akut veya kronik rahatsızlığı bulunan mahpusların tedavi/muayene amaçlı hastaneye sevklerinin geç yapıldığı ileri sürülmektedir.

Çeşitli gerekçelerle verilen iletişim yasakları yüzünden mahpusların açık/kapalı görüş yapamadığı, telefon haklarını kullanamadıkları; ayrıca kitap, dergi ve mektuplara el konduğu iddia edilmektedir.

Cezaevine ilk giriş esnasında mahpusların darp edildiği ve "çıplak arama" uygulamasına zorlandıkları; güneşin altında saatlerce bekletildikleri yahut ring aracında işkenceye uğradıkları bildirilmiştir.

Cezaevi görevlisi olmayan yanı sıra sivil giyimli olmalarına rağmen silahlı olan bazı kişilerin cezaevinde rahatlıkla gezebildiği ve resmi görevlilerle beraber bazı mahpusları sorguya aldıkları ifade edilmiştir.

Yaz dönemi olmasına ve Tarsus'un bu mevsimde çok sıcak ve nemli olduğu bilinmesine rağmen buzdolabı, vantilatör gibi ihtiyaç malzemelerinin verilmediği, içme suyunun ise koğu başına 2 damacana ile sınırlandırıldığı ve görevlilerin "yağmur yağsa bile size su yok" dedikleri iddia edilmiştir.

Öte yandan başta tedavilerinin mutlaka hastane koşullarında yapılması gereken mahpuslar olmak üzere çok sayıda tutuklu ve hükümlünün koşulların düzeltilmesi amacıyla hak arama yöntemi olarak sağlıklarını tehlikeye atmak pahasına açlık grevi eylemi yaptıkları öğrenilmiştir.

Anımsanmalıdır ki, mahpuslara işkence ve kötü muamele uygulamalarından Türkiye defalarca AİHM'de tazminat ödemeye mahkûm olmuştur. Kaldı ki, maddi tazminata gerek kalmaksızın kamu otoritesinin, insanlık suçu olması bakımından işkence yasağına mutlak surette uyması beklenir.

Daha önce bir konuşmasında cezaevlerindeki hak ihlalleri ve işkencelerle ilgili iddiaları yanıtlayan Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü Enis Yavuz Yıldırım "bu kurumlarda elbette münferit olarak bir takım olumsuzlukların yaşanma ihtimali her zaman vardır" diyerek yakın zamanda açılan Tarsus T Tipi Cezaevi'nde meydana gelebilecek ihlallerin önünü açtığı düşünülmektedir.

Bu iddialar doğrultusunda;

- 1) Tarsus T Tipi Cezaevi'nde mahpusların işkence gördüğü, hak ihlali ve baskılara uğradıkları iddiası doğru mudur?
- 2) Tarsus T Tipi Cezaevi'ndeki olaya dair Bakanlığınız bünyesinde başlatılan bir soruşturma var mıdır? Yok ise gerekçesi nedir?
- 3) Tarsus T Tipi Cezaevi'ndeki mahpusların sivil giyimli ve silahlı ama resmi görevli olmayan kişilerce sorgulandıkları iddiası doğru mudur, soruşturma başlatılmış mıdır?
- 4) Tarsus T Tipi Cezaevi'ndeki koğuşlara buzdolabı, vantilatör alınmadığı ve içme suyunun sınırlandırıldığı iddiası doğru mudur?
- 5) Cezaevi personelinin mahpuslara cezaevi girişinde "çıplak arama" dayatmasında bulunmasının gerekçesi nedir?
- 6) Cezaevlerindeki işkence ve kötü muamele iddialarına yönelik Bakanlığınızın bir eylem planı ve tutum belgesi var mıdır?
- 7) Bakanlığınız bünyesinde, Tarsus T Tipi Cezaevi'nde görevli personele yönelik İstanbul Protokolü'nün eğitimini vermeyi düşünüyor musunuz?
- 8) Tarsus T Tipi Cezaevi Müdürlüğü'ne Mahmut Çaça adlı kişinin atanmasının gerekçesi nedir?
- 9) Tarsus T Tipi Cezaevi'ndeki ihlal iddialarını yerinde görmeyi düşünüyor musunuz?
- 10) Tarsus T Tipi Cezaevi'nin kapasitesi kaç kişiliktir ve 10.08.2017 itibarıyla kaç kişi kalmaktadır?
- 11) Cezaevlerindeki hak ihlallerini takip edecek ve soruşturacak bir denetim mekanizması var mıdır?